

ДОДАТОК
до Вісника ч. 31.

Ч. І.

22 січня 48 р.

Ч. І.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА "ПРОСВІТА".

Дня 29-го грудня 47 р. відбулися перші річні загальні збори членів т-ва "Просвіта" нашого табору. Зі звіту діяльності Ради Т-ва довідуємось, що за минулий рік: членів було 403, з них було - виїхало до інших країн 90, Библиотечка має 608 прим. книжок й журналів; з бібліотечного фонду користує 125 осіб; щоденно відвідує читальню 15-20 осіб. У звітному році відбулося в читальні: 19 рефератів, 25 лекцій англійської мови, свято 79-річчя заснування матернього т-ва "Просвіта" у Львові; академія на честь сл. п. Якимичина й Біласа. Заповіджений курс українознавства, на жаль, не відбувся з причини малого зацікавлення у громадянства.

Фінансовий стан не є занадто блискучим, бо на 30.12.47р. готівка каси показує 318 км. 60 пф. Ревізійна комісія ствердила, що рада "Просвіти" (непевний склад) в теперішніх ненормальних умовах таборового життя й відносин, перзела позитивну культурну роботу. Книговодством готівка каси знаходяться в зразковому порядку, рівнож бібліотечний фонд й інше майно записане в картотеках, згоджується з натуральним станом. Майно читальні оцінюється приблизно, на 3000 н. м.

На пропозицію ревізійної комісії збори прийняли до відому звіту й ухвалили абсольторію й подяку уступаючому відділові за проведену ним культурно-освітню працю. Після звітів і дискусій над ними, настирливо насуваються сумні рефлексії... Як можливо в українському суспільстві, щоб таку позитивну станицю, якою є т-во "Просвіта", так знехтувати та стояти осторонь від неї? Чи ж то нормальне явище, що зaledви 12% усіх дорослих громадянського табору зголосилося у члени "Просвіти"? Тай ті члени мало а то й зовсім не виявляють належної охоти ближче заінтересуватися справами культурного вогнища, (бо й як же мало прийшло їх на загальні збори) Але й ті, що вписалися в члени, не виплачують свої декларовані внески Це ще не все. Каригідне явище в нашому таборі виявилось ще й тому, що з на всіх 307 членів "Просвіти", дотепер зареєстрованих, близько, як дві третини становлять старі члени з табору Шлайсгайм, звідкіля й перенесені до нас читальня "Просвіти" враз з бібліотекою і майном, а решта членів (якаж вона, порівнюючо мізерна!) припадає на наш великий осередок. Чим це можна пояснити? Або, якими аргументами виправдати непрясутність членів на такій важній нараді, як річні загальні збори Культурно-Освітньої установи, на яких кожний дійсний член має право критики, чи дав би добру пораду-директиви новому прововоді для розбудови й поглиблення культурно-освітньої праці...

Маємо добру надію, що в цьому році громадяни масово вступають в члени т-ва "Просвіта", а новообраний провід Ради Т-ва "Просвіта" у співпраці з членами-ентузіастами, високо піднесе стяг виховної праці на користь українського громадянства, так необхідної й позиточної на чужині...

Як довідуємось з певних джерел, Рада Т-ва "Просвіта" запланувала проєкт праці на наступні три місяці нового 1948 року, а саме: уладження величавого свята з нагоди 30-ти річчя проголошення Центральною Радою 4-го Універсалу (22-го січня) - Відродження Української Самостійної Держави; Академією - в честь героїв Крут (29-го січня); Академією в честь Лесі Українки (25-го лютого); Шевченківське св'ято (9 й 10-го березня); Потім: курси українознавства, курси ліквідації неграмотности, організація аматорського драмгуртка й хору та цикль рефератів.

ТАБОРСКИЙ АМАТЕРСКИЙ ДРАМТУРТОК.

Навряд, чи знайдеться ще нарід, з якого таку велику роль відігравав би театр, як в українського народу. Основи театру закладені в самій істоті української натури. Коли проаналізувати українські обрядові пісні, танки звичаї, убрання й таке інше, то ми побачимо, що вони мають в собі всі елементи, що складають істоту сучасного театру. В них ми знаходимо показність, театральну акцію й різні персонажі: трагічні, комічні, по-важні, прості й інші.

Хоч би, наприклад, зупинитися на українському весіллі. Адже ж це була обстановна опера, з усіма героями сучасних опер, з відповідними піснями, музикою, танками, особами й оперово-драматичною акцією.

Погляньмо на наші веснянки, купальські пісні й звичаї, на наші Різдвяні й Великодні свята й ви там знайдете прекрасну театральність, символічність й постійне шукання краси та виявлення її в певній акції, в декораціях, в одежі. Отже: пісня, звичаї, народна музика, включно до кобзарських й жебрацьких співів та музики, - все це складається у велику театральну цілину.

Згадуємо про це коротко, щоб вказати на те, що в душі українського народу живуть ті основи, на яких розвивається й просте українське театральне мистецтво. Тому й не дивно, що поневолена, бездержавна Україна не видала багато видатних мистців слова, пера, пісні, музики, пензля й різця... Український театр (на Україні й Галичині) розвивався, головне, головне в містах, як осередках культурного життя. Разом з побутовими, історичними й європейського стилю мистецькими виставами, український театр став культурним провідником українського національного руху, відігравши національно - культурну роль.

Зі сцени професійного театру, роль українського театру в українському визвольному рухові розповсюджувалася на різні місцеві аматорські театри, що почали (ще перед першою світовою війною) поширюватися на Україні та Галичині, не зважаючи на заборону влади.

Нарід горнувся до театрів, бо в них знаходив своє рідне мистецтво, у них він знаходив ті ідеї, якими він жив, в театрі знаходив правдивий відблиск свого народнього життя й прагнення до свого найвищого ідеалу..

Самодіяльні аматорські драмгуртки, по селах Галичини, по мимо суворой польської цензури, розвивалися буйним цвітом й були вони носіями й вогнищами культурно-національного й політичного виховання широких селянських мас.

З поширенням читальень "Просвіта", організувалися при них аматорські драмгуртки, хори, а в деяких - навіть оркестри. Таким чином, у Галичині не було такого села, де б не існував драмгурток. Чимало з тих аматорів переходили потім до професійних театрів й були прикрасою української сцени.

Чи ж треба дивуватися, що тепер на еміграції, по таборах організувалися, поруч з професійним театром, теж і аматорські драмгуртки, що сповняють велике завдання - культурно-освітню й виховну роль.

В нашому таборі Фрайман - організовує драмгурток Союз Української Молоді (СУМ), що вже заванжувався виставою "Холодний Яр", а тепер, як нас інформують, приступає до більш активної праці і підготовляє до вистави кілька театральних п'єс.

Було б дуже побажаним, щоб провід драмгуртка СУМу включив до свого складу як найбільш бажаючих до участі в співпраці. Треба лише кинути клич, а адепти театального мистецтва напевно знайдуться!

Після закінчення редагування цього Ч. "Вісника" редакцією одержано для оголошення наступне повідомлення адміністрації н. табору: з огляду на спротив таборного населення в Лаймі проти реєстрації ІРО - не дивлячись на всі wyjaśnienia та уговори, обласний старшина опіки ІРО видав розпорядження про стримання виїзду до інших країн з табору Лайм. Це стосується й тих, що мали безпосередньо кудись виїжджати.

Адреса редакції "Вісника": бл. Ц, II, 64.

Ціна - 70 н. пфен.